

Bezinning 432: Omgaan met kritiek

Matteus 14,1-12 = wekdagen 17° week zaterdag

Het Woord

In die tijd hoorde ook Herodes, de tetrarch, over Jezus vertellen, en hij zei tegen zijn hovelingen: 'Dat moet Johannes de Doper zijn; hij is opgestaan uit de dood en daardoor beschikt hij over zulke wonderbaarlijke krachten.' Herodes had Johannes destijds laten arresteren en in de boeien laten slaan en hem in de gevangenis geworpen vanwege Herodias, de vrouw van zijn broer Filippus. Johannes had namelijk tegen hem gezegd: 'U mag haar niet tot vrouw nemen.' En hoewel hij hem wilde doden, deed hij dat niet uit vrees voor het volk, dat hem voor een profeet hield. Toen Herodes een feest gaf ter gelegenheid van zijn verjaardag, danste de dochter van Herodias te midden van de aanwezigen, en dat viel bij Herodes in de smaak. Daarom zei hij dat ze zou krijgen wat ze maar zou vragen, en hij bezegelde die belofte met een eed. Door haar moeder daartoe aangezet zei ze: 'Breng me dan op een schaal het hoofd van Johannes de Doper.' Deze vraag bedroefde de koning, maar omdat hij in het bijzijn van zijn tafelgasten een eed gezworen had, beval hij dat men het haar zou brengen, en hij gaf opdracht Johannes in de gevangenis te onthoofden. Het hoofd werd op een schaal binnengebracht en aan het meisje gegeven, en zij bracht het naar haar moeder. Zijn leerlingen kwamen het lijk halen, begroeven het en gingen daarna naar Jezus om het Hem te vertellen.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Johannes de Doper had getracht het geweten van Herodes Antipas, viervorst van Galilea, op scherp te stellen en een verboden relatie een einde te laten nemen. Maar het werkt niet. Herodes maakt geen einde aan de relatie en de betrokken vrouw zoon op wraak. De mens beschikt over een reeks taaie technieken om het geweten het zwijgen op te leggen. En meteen ook mensen, die kritiek geven, monddood te maken. En dat is nu precies wat hier gebeurt. Johannes had gesproken en juist het hoofd moet eraf. Vanaf nu zal hij niet meer spreken en dus geen kritiek meer geven. Alleen: het kwaad blijft ondertussen bestaan.

Johannes is de voorloper van Jezus, zelfs in de marteldood. Andersom heeft Jezus zichzelf en zijn lot herkend in wat Johannes overkwam. Johannes was een profeet en werd vermoord. Jezus zal eindigen op het kruis. Ook de profeet Jeremia werd uitgeschakeld omwille van zijn scherpe aanklachten.

Herodes verwoordt – zonder dat hij het beseft – een diepgelovige overtuiging. Hij heeft het namelijk over verrijzenis. Weliswaar over Johannes en niet over Jezus. En inclusief spreekt hij ook over Elia, de grote profeet die verwacht werd, want hij zou wederkeren. Welnu, Jezus had Johannes aangeduid als de teruggekeerde Elia.

Verder in het Matteusevangelie vraagt Jezus aan zijn leerlingen wat de mensen over Hem zeggen. Het is een herkenbaar rijtje: Johannes de Doper, Elia, Jeremia of een van de profeten (16,14). Simon Petrus, de woordvoerder van de leerlingen, beschrijft Jezus als meer dan deze profeten: 'De Messias, de Zoon van de levende God' (16,16).

Het Woord in mijn leven

Wat is mijn sterkste tactiek om mijn geweten het zwijgen op te leggen? Hoe scherm ik mij af van rechtmatige kritiek? Heb ik de moed om een duidelijke mistoestand aan te klagen? Ben ik het slachtoffer (geweest) van terechte kritiek op anderen? Wie is Jezus volgens en voor mij?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
Johannes de Doper ging U vooraf.
Hij onderging het lot van profeten:
uitschakeling en wel door moord.
Nog steeds worden mensen gedood
omdat ze terecht onrecht aanklagen.
Verhinder dat ik mijn geweten verstik
of waardevolle kritiek afwijs.
U bent meer dan profeet:
U bent de Messias, de Zoon van God.
U brengt leven over de dood heen.
Laat verrijzenis leven worden
in ons en in alle mensen,
nu en in het uur van onze dood. Amen.

© Eric Haelvoet 2016